

transform!

ευρωπαϊκό δίκτυο εναλλακτικού προβληματισμού και πολιτικού διαλόγου

Ειδική έκδοση επικεντρωμένη στην πολιτική κατάσταση στην Ευρώπη μετά τις εκλογές στην Γαλλία και την Ελλάδα

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Κρινιώ Παππά ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Σταύρος Παναγιωτίδης

Σημείωμα του συντονιστή έκδοσης

Αγαπητοί αναγνώστες,

το ενημερωτικό δελτίο του transform!, του οποίου η συχνότητα έχει αυξηθεί τους τελευταίους δυο μήνες και το οποίο εκδίδεται πλέον τακτικά σε τέσσερις γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ελληνικά) παίρνει τώρα, μετά την έκδοση αυτή –την τελευταία, προς το παρόν, ειδική έκδοση επικεντρωμένη στην κατάσταση στην Ελλάδα– μερικές εβδομάδες άδεια. Τον Αύγουστο θα είμαστε ξανά κοντά σας.

Μέχρι τότε ευχόμαστε σε αναγνώστες και συντελεστές ένα όμορφο και χαλαρωτικό καλοκαίρι.

Η εκδοτική ομάδα

Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Σύνοδο Κορυφής

Ο φαύλος κύκλος μεταξύ κυρίαρχων κρατών και τραπεζών!

του Βάιτερ Μπάγερ, *transform!europe*

Λοιπόν όχι, η Σύνοδος Κορυφής του Ιουνίου μεταξύ αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων δεν οδήγησε σε κάποιες ριζικές αλλαγές. Ακόμα και το προβαλλόμενο ως κύριο αποτέλεσμα παραμένει απλώς στα χαρτιά. Πλέον, ένα πακέτο διάσωσης 100 δισ. ^a για τις ισπανικές τράπεζες μπορεί να μεταφερθεί απευθείας σε αυτές - μέχρι πρόσφατα οι συναλλαγές αυτές μπορούσαν να γίνουν μόνο μέσω του κράτους. Ωστόσο, υπάρχει μια προϋπόθεση για αυτή τη νέα διαδικασία: μέχρι το τέλος του έτους οι 17 εθνικές επιτροπές εποπτείας των τραπεζών πρέπει να σχηματίσουν μια ενιαία ισχυρή διοίκηση υπό την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο δρόμος προς τα κει μπορεί πράγματι να αποδειχτεί μακρύς και δύσκολος.

Έτσι, ο τίτλος ενός σχόλιου των Financial Times αναφέρει με σκεπτι-

κισμό: «Περισσότερα ερωτήματα παρά απαντήσεις, μετά τη Σύνοδο Κορυφής». Το μόνο θετικό στοιχείο, που μπορεί να αντληθεί από την Σύνοδο Κορυφής, είναι μισή πρόταση στο καταληκτικό της κείμενο, με την οποία επιβεβαιώνεται η επιτακτική ανάγκη «να σπάσει ο φαύλος κύκλος μεταξύ κυρίαρχων κρατών και τραπεζών». Ωστόσο, στην πραγματικότητα οι σχετικές αποφάσεις ακολουθούν την πεπατημένη, δηλαδή την παροχή δημοσίων πόρων για την διάσωση των τραπεζών.

Η στιγμή της αλήθειας θα μπορούσε να έρθει το αργότερο το επόμενο έτος, όταν τρεις από τις μεγάλες εθνικές οικονομίες της Ευρωζώνης θα πρέπει να αναδιαρθρώσουν ένα σημαντικό μέρος του δημόσιου χρέους τους: Η Γαλλία 300 δισεκατομμύρια ευρώ (ποσό το οποίο ισοδυναμεί με το 17% του Α.Ε.Π. της), η Ισπανία

το 20% και η Ιταλία το 27%. Σε περίπτωση που οι αναδιαρθρώσεις αποτύχουν, θα έχει αποδειχθεί ότι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας δεν έχει τα απαραίτητα μέσα για να παρέμβει και να αποτρέψει την περαιτέρω εξάπλωση της κρισιακής μόλυνσης.

Ο Mario Draghi, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σε μια συνέντευξη στα τέλη του Φεβρουαρίου, χαρακτήρισε το ευρωπαϊκό κράτος πρόνοιας ως «ένα μοντέλο που έχει καταργηθεί». Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας, που εγκρίθηκε λίγο αργότερα, μετά την πίεση της Γερμανίδας καγκελάρου, θα εξασφαλίσει ότι το όραμά του θα γίνει πραγματικότητα.

Αυτός ο “φαύλος κύκλος μεταξύ κυρίαρχων κρατών και τραπεζών” δεν θα σπάσει με περισσότερα μέτρα

λιτότητας, αλλά απαιτείται μια αλλαγή του πολιτικού παραδείγματος. Η υγεία, η εκπαίδευση και οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας πρέπει να απαγκιστρωθούν από την κερδοσκοπία και να παρέχονται δημόσια. Η αναδιοργάνωση του χρηματοοικονομικού τομέα, αρχής γενομένης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, είναι ζωτικής σημασίας. Εάν το ευρώ θέλει να επιβιώσει, η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών κρατών δεν πρέπει να εξαρτάται από τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Τα κράτη πρέπει, επομένως, να είναι σε θέση να χρηματοδοτηθούν απευθείας από την ΕΚΤ, κάτι που θα απαιτούσε αλλαγή του καταστατικού της. Είναι απαράδεκτο οι κύριοι υπαίτιοι αυτής της κρίσης - ιδιωτικές τράπεζες, όπως η PNP-

Baribas, η Deutsche Bank, η HSBC, η UBS, η Uni-Credit και η Banco Santander - να είναι και αυτοί που επωφελούνται από τις ενέργειες διάσωσης. Αυτά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία θεωρούνται πολύ μεγάλα για να αφεθούν να καταρρεύσουν, είναι πράγματι πολύ μεγάλα, αλλά για αφεθούν να υπάρχουν. Η διάσωσή τους εις βάρος του δημοσίου είναι μια πολυτέλεια, την οποία δεν μπορούμε να αντέξουμε στο μέλλον. Θα πρέπει να διαλυθούν, να λάβουν νέες διαστάσεις και να ενταχθούν στη δημόσια περιουσία. Ο φόρος επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών είναι απαραίτητος. Ωστόσο, το βασικό πρόβλημα είναι άλλο, δηλαδή τα υπέρογκα κέρδη, τα οποία παρέχουν την κύρια πηγή

της οικονομικής κερδοσκοπίας. Επομένως, η αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου πρέπει να είναι στο επίκεντρο οποιασδήποτε εναλλακτικής στρατηγικής, η οποία σε αντάλλαγμα απαιτεί την αποτελεσματική φορολόγηση των κερδών και της ακίνητης περιουσίας. Μια τέτοια εναλλακτική χρειάζεται δημοκρατία και δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς μια ριζική αλλαγή των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών σχέσεων εξουσίας. Κατά συνέπεια, η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης θα πρέπει να τεθεί σε μια νέα - και συμβατική - βάση, ως θεμέλιο για τη δημοκρατική επανίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η νέα ελληνική κυβέρνηση

Ένας Δόκτωρ Τζέκιλ και κύριος Χάιντ του Μνημονίου

του Σταύρου Παναγιωτίδη, Ινστιτούτο Νίκος Πουθάντζας

Την προηγούμενη εβδομάδα ορκίστηκε η νέα ελληνική κυβέρνηση, μετά τις εκλογές της 17ης Ιουνίου. Τρία κόμματα, η Νέα Δημοκρατία (Συντηρητικοί, 29,66%), το ΠΑΣΟΚ (Σοσιαλδημοκράτες, 12,28%) και η Δημοκρατική Αριστερά (διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ το 2010, 6,26%) συμμετέχουν στην κυβέρνηση, όχι όμως με την ίδια ένταση. Η ΝΔ έχει 25 βουλευτές της στην κυβέρνηση, και τα υπόλοιπα 14 μέλη είναι τεχνοκράτες, πέντε προτεινόμενοι από το ΠΑΣΟΚ (μεταξύ άλλων για τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Γεωργίας) και τέσσερις από τη ΔΗΜΑΡ (μεταξύ τους οι υπουργοί Δικαιοσύνης και Διοικητικής Μεταρρύθμισης). Στην κυβέρνηση συμμετέχουν μόλις δύο γυναίκες, μία υπουργός και μία υφυπουργός.

Το πολιτικό αδιέξοδο. Ο ΣΥΡΙΖΑ και πάλι στο στόχαστρο

Η ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης δεν συνοδεύτηκε από την ανακοίνω-

ση κάποιου ρητού και σαφούς πλαισίου δεσμεύσεων, απέναντι στους πολίτες. Στην πραγματικότητα, το μόνο για το οποίο έχει δεσμευτεί η κυβέρνηση είναι πως θα προσπαθήσει να κρατήσει τη χώρα στην ευρωζώνη, με μια παράλληλη αναδιαπραγμάτευση του Μνημονίου. Θέση αρκετά αντιφατική, τόσο προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει διεθνώς η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ μέσω των αρχηγών τους, όσο και λόγω των αποτελεσμάτων της πολιτικής του Μνημονίου. Ως προς το πρώτο, είναι γνωστό πως ο Αντώνης Σαμαράς και ο Ευάγγελος Βενιζέλος έχουν υπογράψει προσωπικές δεσμεύσεις για την τήρηση του Μνημονίου, άρα δεν έχουν ούτε τη πολιτική δυνατότητα - αλλά ούτε και την επιθυμία - να αλλάξουν πολλά από την τα όσα προβλέπει η συμφωνία. Ως προς το δεύτερο, είναι σαφές πως είναι η ίδια η πολιτική του Μνημονίου που οδηγεί την Ελλάδα εκτός Ευρωζώνης και όχι η ακύρωσή της. Με το ΑΕΠ να

πέφτει διαρκώς, το χρέος να αυξάνεται και τα δημόσια έσοδα να μειώνονται ως αποτέλεσμα της ύφεσης και παρά την αύξηση των φόρων στα μεσαία και χαμηλά εισοδήματα, είναι πολύ πιθανό στο μέλλον η χώρα να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις εσωτερικές της υποχρεώσεις και είτε να βγει μόνη της από την Ευρωζώνη, ώστε να μπορεί να κόψει το δικό της νόμισμα, είτε να μειώσει κι άλλο τους μισθούς, τις συντάξεις και τις κοινωνικές δαπάνες και να οδηγήσει τους Έλληνες σε ένα επίπεδο διαβίωσης πολύ μακριά από το ευρωπαϊκό.

Φαίνεται, πως η νέα κυβέρνηση επικεντρώθηκε περισσότερο στην άσκηση πίεσης προς τον ΣΥΡΙΖΑ, παρά στην ανάπτυξη του δικού της σχεδίου. Αφού δεν πέτυχε η προσπάθεια να χαρακτηριστεί ο ΣΥΡΙΖΑ ως κόμμα που φοβάται να αναλάβει ευθύνες, λόγω της άρνησής του να μπει στην κυβέρνηση, το επόμενο στάδιο ήταν να του ζητηθεί να συμμετάσχει σε μία «εθνική ομάδα

διαπραγμάτευσης», ώστε να συμμετάσχουν στη διαπραγμάτευση που θα πραγματοποιηθεί στη συνεδρίαση του Eurogroup όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί, παρά το ότι διαφωνούν μεταξύ τους! Αυτή η αστεία πρόταση ασφαλώς απορρίφθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ και φάνηκε ακόμη πιο αστεία όταν τελικά οι αρχηγοί του ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ αποφάσισαν πως αφού ο νέος πρωθυπουργός δεν θα παραστεί στο Eurogroup, λόγω ενός προβλήματος υγείας, δεν θα παραστούν ούτε οι ίδιοι στη διαπραγμάτευση!

Η συμμετοχή της Δημοκρατικής Αριστεράς στην κυβέρνηση

Ειδικότερα η στάση της Δημοκρατικής Αριστεράς έχει δημιουργήσει πολλά ερωτηματικά για το κατά πόσο η υποστήριξη μιας τέτοιας κυβέρνησης συνάδει με το χαρακτήρα ενός αριστερού κόμματος. Πρώτον, η Νέα Δημοκρατία έχει το πιο σκληρό δεξιό και συντηρητικό προφίλ που είχε ποτέ της, έχοντας ενσωματώσει στελέχη του ακροδεξιού ΛΑΟΣ και με τον αρχηγό της να έχει ως κύριο στοιχείο στην πολιτική του ατζέντα το ζήτημα της εγκληματικότητας και της μετανάστευσης, συνδέοντας τα μόνο με τη «λύση» τους, την καταστολή, και όχι με την αιτία τους, τη φτώχεια. Δεύτερο, είναι άξιο απορίας το γιατί αφού η ΔΗΜΑΡ είχε ως σκοπό να συμμετάσχει σε μια τέτοια κυβέρνηση, γιατί δεν το έκανε από τις εκλογές του Μαΐου, όταν η ΝΔ είχε μικρότερο ποσοστό και η θέση της θα ήταν λιγότερο ισχυρή. Προφανώς η απάντηση είναι πως τότε η προτεραιότητα δεν ήταν να κυβερνηθεί η χώρα αλλά να πιεστεί και ο ΣΥΡΙΖΑ για να μπει στην κυβέρνηση ώστε να μην επωμισθεί η ΔΗΜΑΡ μόνη της την ευθύνη. Τρίτον, ο υπουργός οικονομίας Βασίλης Ράπανος, τον οποίο επέλεξε ο Αντώνης Σαμαράς, τοποθετούνταν επί δεκαπέντε χρόνια από το ΠΑΣΟΚ ως στέλεχος στις πιο κρίσιμες θέσεις. Είναι υποστηρικτής των συμφερόντων του τραπεζικού τομέα,

ενώ πρόσφατα είχε διοριστεί πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας από τον πρώην πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου. Χρησιμοποιώντας μάλιστα αυτή τη θέση, έκανε μια αθέμιτη παρέμβαση στην προεκλογική περίοδο, με την δημοσίευση μιας «αντικειμενικής» έρευνας που συνέδεε ευθέως την απαρέγκλιτη τήρηση του Μνημονίου με την παραμονή στο ευρώ, συμβάλλοντας έτσι στον εκβιασμό των πολιτών. Ίσως, μετά από όλα αυτά, το ότι το 2010, χρονιά κρίσης, τα εισοδήματα του κ. Ράπανου ήταν πάνω 420.000 ευρώ, να είναι το λιγότερο σημαντικό από τα στοιχεία που θα έπρεπε να τον κάνουν απωθητικό για ένα αριστερό κόμμα.

Αλλά και ο νέος υπουργός οικονομικών που αντικατέστησε τον κ. Ράπανο μετά από λίγες μέρες λόγω του ότι και αυτό αντιμετώπισε ένα πρόβλημα υγείας, δεν θα μπορούσε με τίποτα να γίνει δεκτός από ένα κόμμα της Αριστεράς. Ο Γιάννης Στουρνάρας, είναι επί χρόνια Γενικός Διευθυντής του think tank του συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων. Έχει δηλώσει επανειλημμένως, με αυτή του την ιδιότητα, πως το Μνημόνιο πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως, ενώ την περίοδο που η Ελλάδα μπήκε στην Ευρωζώνη (με την περίφημη «δημιουργική λογιστική», δηλαδή με ψευδή στοιχεία για τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, εν γνώσει όμως των Ευρωπαίων ηγετών!) είχε κομβικό ρόλο, όντας υπεύθυνος για τις διαπραγματεύσεις με την ΕΕ εκ μέρους της τότε κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Τέλος, σε συνεργασία με τον αρχηγό ενός μικρού δεξιού κόμματος ο κ. Στουρνάρας είχε συστήσει το περασμένο Νοέμβριο μία ΜΚΟ με σκοπό την πώληση τμημάτων της περιουσίας του ελληνικού κράτους. Ακόμη και δέκα μέρες πριν τις εκλογές, ο Στουρνάρας, που τότε ήταν υπηρεσιακός υπουργός Ανάπτυξης, επιχείρησε να προωθήσει μια σειρά “fast track” επενδύσεων υπέρ ιδιωτών και σε βάρος του κράτους.

Μετά από όλα αυτά, δεν είναι παράξενο το ότι το πρακτορείο Ρόιτερς, στην κατάταξη των πολιτικών κομμάτων της Ελλάδας σε μνημονιακά και αντι-μνημονιακά που πραγματοποίησε, δεν κατάφερε να εντάξει την ΔΗΜΑΡ σε καμία από τις δύο αυτές κατηγορίες, λόγω του αμφίσημου πολιτικού της στίγματος.

Τέλος, ένα ακόμη σοκ των πρώτων ημερών για την κυβέρνηση ήταν η αποκάλυψη πως ο νέος υφυπουργός ναυτιλίας είχε τιμωρηθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την επιχειρηματική του δραστηριότητα με ένα πρόστιμο 200.000 ευρώ. Ο λόγος ήταν πως ο ίδιος και ο συνεργάτης του είχαν ιδρύσει μία off-shore εταιρεία μέσω της οποίας στέρξαν έσοδα από τους μικρομέτοχους τους. Η αποκάλυψη οδήγησε στην παραίτηση του υφυπουργού.

Οι μέρες που έρχονται, οι μάχες που μένουν να δοθούν

Η επόμενη μέρα είναι δύσκολη για την ελληνική κυβέρνηση. Θα πρέπει να διαπραγματευτεί για να κερδίσει μία καλύτερη συμφωνία, την ίδια στιγμή που η Άγκελα Μέρκελ δηλώνει πως η έκδοση ευρωομολόγου συνιστά οικονομικό λάθος και πως η αναθεώρηση της πολιτικής του Μνημονίου θα πρέπει να περάσει “πάνω από το πτώμα της”. Το πιο σημαντικό όμως είναι πως η κυβέρνηση καλείται να αλλάξει μία πολιτική την οποία το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ την υποστηρίζουν στην πραγματικότητα πλήρως, αφού οι ίδιοι τη διαμόρφωσαν σε αγαστή συνεργασία με την Τρόικα και όχι κάτω από τη δική της επιβολή. Και η ανάγκη να αναθεωρήσουν την ίδια τους την πολιτική προκύπτει χάρη στο ότι τα πιο δυναμικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας στράφηκαν με ελπίδα προς την Αριστερά, προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Η δυναμική εναντίον του Μνημονίου που εκφράστηκε στις εκλογές ανάγκασε τα δύο – πρώην μεγάλα – κόμματα να αναζητήσουν μία νέα διεξοδο από το αδιέξοδο στο οποίο

οι ίδιοι οδήγησαν τη χώρα. Και έδωσε στον ΣΥΡΙΖΑ την ευκαιρία να ξεκινήσει μια πορεία για να κάνει στο προσεχές διάστημα τις απαραίτητες μαζικές συνεδριακές διαδικασίες, ώστε μέσα στους επόμενους μήνες να μετατραπεί από μια συμμαχία σε ένα ενιαίο, μαζικό, πολυτασικό κόμμα της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, που θα εμπλέξει στις διαδικασίες

και στις αποφάσεις του μεγάλα κομμάτια του κόσμου που τον στήριξαν, θα προσφέρει νέα υψηλά δείγματα δημοκρατίας και θα συμμετάσχει στην οργάνωση των αντιστάσεων των πολιτών απέναντι στην πολιτική της κυβέρνησης.

Το επόμενο διάστημα είναι σημαντικό και κρίσιμο όχι μόνο για το ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά, αλλά για

όλο τον ελληνικό λαό και την εξέλιξη της ΕΕ. Πάνω από όλα όμως, είναι γοητευτικό. Γιατί μπροστά μας έχουμε έναν αγώνα για τη ζωή μας, για το μέλλον μας και για την πραγματοποίηση μιας κυβέρνησης της Αριστεράς. Και αυτοί οι αγώνες είναι από αυτούς που αξίζει κανείς να τους δίνει πιο πολύ από όλους. Γιατί είναι από τους αγώνες που γράφουν Ιστορία.

Σύντομη έκθεση από την Σύνοδο των Λαών στο Ρίο

«Ρίο +20-20 → Λαϊκά Κινήματα»

του Γιόζεφ Μπούουμ, transform! Αυστρίας

Σε σχέση με την πίεση που ασκήθηκε για να γίνουν υποχωρήσεις από το Ρίο («Ρίο-20»), οι επαναδιατυπώσεις των επιτευγμάτων του Ρίο 1992 ήταν ένα θετικό στοιχείο. Έτσι, η έννοια της «κοινής, αλλά διαφοροποιημένης ευθύνης», η οποία αμφισβητήθηκε από τις ΗΠΑ και ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες δεν καταργήθηκε. Επίσης, η «πράσινη οικονομία», που προοριζόταν να αντικαταστήσει την αειφόρο ανάπτυξη, υποβαθμίστηκε. Σε σχέση όμως με τις αναγκαίες αποσαφηνίσεις και τις περαιτέρω προκλήσεις κατά τα τελευταία 20 χρόνια, η επίσημη Συνάντηση Κορυφής της Γης ήταν μια αποτυχία. Το συμπέρασμα είναι πως όταν οι κυβερνήσεις

δεν είναι σε θέση πλέον να σημειώσουν πρόοδο, τότε τα κινήματα έχουν τη μεγαλύτερη ευθύνη και πως ορισμένες περιοχές μπορούν και πρέπει να προχωρήσουν στον δρόμο της αειφορίας και της χαμηλής κατανάλωσης άνθρακα.

Παράλληλα με την επίσημη Σύνοδο Κορυφής, που πραγματοποιήθηκε πολύ μακριά από το κέντρο, η Σύνοδος Κορυφής των Λαών έγινε στο κέντρο του Ρίο. Κατά βάση επρόκειτο για μια πλατφόρμα από μια μεγάλη γκάμα κοινωνικών και κοινωνικο-οικολογικών κινήσεων. Τα βραζιλιάνικα κινήματα ήταν πολύ εντυπωσιακά, με 700 περίπου πάνελ και συναντήσεις, και πολύ δύσκολα τα

παρέβλεπε κανείς. Η Ευρώπη ήταν μόνο μερικώς παρούσα, το ευρωπαϊκό δίκτυο transform! επίσης.

Η μεγάλη διαδήλωση κατά την έναρξη της επίσημης Συνόδου είχε ένα σαφές αντικαπιταλιστικό πρόσημο. Πολλές άλλες δράσεις επίσης, όπως πχ των αυτόχθονων πληθυσμών ή δράσεις στραμμένες σε οικονομικά κέντρα, είχαν μεγάλη απήχηση στα ΜΜΕ. Η κατακερματισμένη δομή της μεγαλούπολης του Ρίο είναι κάτι περισσότερο από συμβολική: Χωρίς θεμελιώδη γεφύρωση των διαφορών δεν θα υπάρξει πρόοδος στην ειρήνη με τη φύση.

10η επέτειος του πρώτου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ

«Φλωρεντία 10 +10: Ευρώπη και δημοκρατία»

9-11 Νοεμβρίου 2012

των Φράνκο Ρούσο και Ρομπέρτο Μουστάσιο

Κατά τα τελευταία δύο χρόνια οι άρχουσες τάξεις - οικονομικά και πολιτικά - έχουν μετασηματίσει την ΕΕ προκειμένου να ανταποκριθεί στη χρηματοπιστωτική, οικονομική και κοινωνική κρίση.

Η νεοφιλελεύθερη απάντηση ήταν η ίδια σε όλη την ΕΕ: δημοσιονομική «εξυγίανση», μέτρα λιτότητας, οι λεγόμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την κατάργηση των εθνικών συλλογικών συμβάσεων – αντικαθιστώντας τις με τις επιχειρησιακές και

τις τοπικές συμβάσεις – ευελιξία των εργαζομένων και καταστροφή των κοινωνικών δικαιωμάτων (συντάξεις, υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση), μέσω της απελευθέρωσης και ιδιωτικοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών και κοινών αγαθών.

Χωρίς τροποποίηση των Συνθηκών, χωρίς συζήτηση στα ευρωπαϊκά και τα εθνικά κοινοβούλια, χωρίς δημόσια συζήτηση, τα ήδη υπάρχοντα όργανα της ΕΕ έχουν μεταμορφωθεί, ενώ δημιουργήθηκαν και νέα, μέσω δικαιοδοσιών που δεν προβλέπονται στις Συνθήκες. Βήμα-βήμα, σύμφωνα με το παλιό λειτουργιστικό μοντέλο, οι εξουσίες των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων (μέσω του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου), της ΕΚΤ και των τεχνοκρατών έχουν καταστεί όλο και πιο διεισδυτικές. Το αποτέλεσμα είναι η συναίνεση των Αγορών να υποκαθιστά αυτή των πολιτών. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, Το Σύμφωνο για το Ευρώ +, το Πακέτο των Έξι και το Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας, υπήρξαν τα πιο σημαντικά βήματα στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης, η οποία εγγυάται την πολιτική κυριαρχία των αγορών.

Όλες αυτές οι κινήσεις δεν αντιστοιχούν πλέον απλώς στο παλιό ζήτημα του δημοκρατικού ελλείμματος, αλλά αποτελούν μια φυγή από τη δημοκρατία.

Ένα δίκτυο κυβερνήσεων, τεχνοκρατών, χρηματοπιστωτικών και οι-

κονομικών εξουσιών και κεντρικών τραπεζιτών σχηματίζει μια ευρωπαϊκή ολιγαρχία, η οποία είναι υπόλογη μόνο στις αγορές. Τώρα, οι άρχουσες τάξεις θέλουν να δημιουργήσουν θεσμούς που θα διαχειριστούν τη δημοσιονομική πολιτική και την Τραπεζική Ένωση, προκειμένου να ανταποκρίνονται καλύτερα στις απαιτήσεις των αγορών. Η ΕΕ είναι σήμερα μια κοινωνία της αγοράς με ένα οικονομικό σύνταγμα, το οποίο ανέτρεψε τις αρχές των συνταγματικών χαρτών του 20ου αιώνα.

Η εισαγωγή του «χρυσού κανόνα», που απαιτεί την πρόβλεψη ισοσκελισμένου προ:υπολογισμού στα Σύντάγματα των κρατών μελών – όπως αναγράφεται στο Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας – είναι το αποκορύφωμα της νίκης του νεοφιλελευθερισμού, η οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής νομικής τάξης της αγοράς. Οι «Βρυξέλλες» και η «Φρανκφούρτη» έχουν γίνει τα κέντρα της εξουσίας, ένα κύκλωμα θεσμών στην υπηρεσία των αγορών, από το οποίο η δημοκρατία έχει εξοριστεί.

Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες, ανεξάρτητα από σημαντικούς αγώνες (από την Ισπανία μέχρι την Ελλάδα), δεν

ήταν σε θέση να ανταποκριθούν και να κινητοποιηθούν γύρω από το πιο σημαντικό θέμα: τη δημοκρατία, η οποία είναι η απαραίτητη προ:υπόθεση για την καταπολέμηση των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, για την εφαρμογή κοινωνικών και οικονομικών εναλλακτικών λύσεων.

Η «Φλωρεντία 10 + 10» μπορεί να είναι μια καλή ευκαιρία για να συζητήσουμε το πως θα ξεπεράσουμε τις σημαντικές δυσκολίες μας στην καταπολέμηση των αντιδημοκρατικών εξελίξεων στην ΕΕ και να προσπαθήσουμε να σφυρηλατήσουμε ευρωπαϊκές συμμαχίες και συνασπισμούς, ικανούς να οργανώνουν εκστρατείες για την οικοδόμηση μιας δημοκρατικής Ευρώπης.

Προτείνουμε να χρησιμοποιήσουμε την «Φλωρεντία 10 + 10» για την διοργάνωση σεμιναρίων και μιας συνέλευσης επικεντρωμένης στο θέμα «Ευρώπη και δημοκρατία». Θα θέλαμε να μάθουμε τη γνώμη σας για τις προτάσεις αυτές, καθώς και τη διαθεσιμότητά σας να οργανώσουμε μαζί τις παραπάνω δραστηριότητες.

Νέο Έντυπο

Εργάτες του Κόσμου - Διεθνής Επιθεώρηση για τις απεργίες και τις κοινωνικές συγκρούσεις

Το *Εργάτες του Κόσμου - Διεθνής Επιθεώρηση για τις απεργίες και τις κοινωνικές συγκρούσεις* είναι ακαδημαϊκό περιοδικό γραμμένο στην αγγλική γλώσσα, στο οποίο μπορούν να υποβληθούν χειρόγραφα στα ισπανικά, γαλλικά, αγγλικά, ιταλικά και πορτογαλικά. Δημοσιεύει πρωτότυπα άρθρα, συνεντεύξεις και βιβλιοκριτικές στον τομέα της εργασίας και της ιστορίας των κοινωνικών συγκρούσεων σε μια διεπιστημονική, παγκόσμια, μακροπρόθε-

σμα ιστορική και μη ευρωκεντρική διάσταση. Δημοσιεύει άρθρα σχετικά με την κρίση, την εργατική τάξη, τον διεθνισμό, τα συνδικάτα, την οργάνωση, τους αγρότες, τις γυναίκες, τη μνήμη, την προπαγάνδα και τα μέσα ενημέρωσης, τη μεθοδολογία, τη θεωρία, τις διαμαρτυρίες, τις απεργίες, τη δουλεία, συγκριτικές μελέτες, στατιστικά στοιχεία, τις επαναστάσεις, τους πολιτισμούς της αντίστασης, τον αγώνα.

Συντακτική Επιτροπή

- Αλβάρο Μπιάνκι – Αρχείο Έντγκαρ Λόινροτ, πανεπιστήμιο Καμπίνας, (Καμπίνας, Βραζιλία), abianchi@unicamp.br
- Αντρέια Γκαλβάο - Αρχείο Έντγκαρ Λόινροτ, πανεπιστήμιο Καμπίνας, (Καμπίνας, Βραζιλία), agalvao@unicamp.br
- Μαρσέλ φαν ντερ Λίντεν - Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας, Άμστερνταμ (Ολλανδία), mvl@iisg.nl

- Ράκελ Βαρέλα - Ινστιτούτο Σύγχρονης Ιστορίας, Νέο Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας (Πορτογαλία), raquel_cardeira_varela@yahoo.co.uk
- Σέργκε Βολίκωφ, - Τμήμα Ανθρωπιστικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο της Βουργουνδίας, Ντιζόν (Γαλλία), Serge.Wolikow@u-bourgogne.fr
- Σιακ φαν ντερ Βέλντεν – Ανεξάρτητος ερευνητής, Ρότερνταμ (Ολλανδία), sjaakvdelden@gmail.com
- Χαβιέ Ντομενέκ Σαμπερέ - Κέντρο Μελετών για την εποχή του Φράνκο και της Δημοκρατίας, Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης (Ισπανία), Xa-vier@drac.com

Ιστοσελίδα

<http://www.workeroftheworldjournal.net/>

Τα άρθρα θα πρέπει να αποστέλλονται, σύμφωνα με τις οδηγίες, στον επιμελητή έκδοσης Αντόνιο Σιμόες ντο Πάκο (António Simões do Paço) στη διεύθυνση workersoftheworld2012@yahoo.co.uk

Δήλωση για την Έκδοση

Το πρώτο τεύχος του *Εργάτες του Κόσμου - Διεθνής Επιθεώρηση για τις απεργίες και τις κοινωνικές συγκρούσεις* θα εμφανιστεί στο διαδίκτυο στο τέλος του Ιουνίου του 2012. Το περιοδικό είναι ένα σημαντικό βήμα για την εδραίωση της πρωτοβουλίας,

που αποφασίστηκε κατά τη Διάσκεψη για την Εργασία στη Λισαβόνα τον Μάρτιο του 2011, για τη δημιουργία μιας διεθνούς ένωσης ερευνητών και ιδρυμάτων που συμμετέχουν στη μελέτη αυτού του θέματος.

Η εργατική τάξη εξακολουθεί να κάνει κατ'επανάληψη αισθητή την παρουσία της και με αυτόν τον τρόπο διαψεύδει τις απαισιόδοξες προβλέψεις για το τέλος των κοινωνικών συγκρούσεων που ήταν δημοφιλείς στις προηγούμενες δεκαετίες.

Οι διάφορες μορφές της λαϊκής πάλης προέκυψαν ως απάντηση στην επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης, στην επισφαλή απασχόληση του εργατικού δυναμικού, και την αλλαγή ή την κατάργηση της κοινωνικής και εργατικής προστατευτικής νομοθεσίας. Εκτός από το ανανεωμένο εργατικό κίνημα, στην κλασική του μορφή, της συλλογικής δράσης και οργάνωσης μέσα από απεργίες και συνδικάτα, είδαμε την εμφάνιση ή την επαναδημιουργία κινημάτων ανέργων ή υποαπασχολούμενων, ακτημόνων και αστέγων, για να αναφερθούμε μόνο σε μερικά από τα πιο ευρέως γνωστά. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες να κηρυχθεί θεωρητικά το τέλος των κοινωνικών τάξεων, των απεργιών και των κοινωνικών κινημάτων, οι εγγενείς στην κοινωνία αντιθέσεις και οι ίδιες οι ενέργειες των εργαζομένων αποτελούν επιβλητικές αποδείξεις για το

αντίθετο. Βιομηχανικές συγκρούσεις επανειλημμένα διασταυρώνονται με άλλες κοινωνικές και εθνοτικές διαφορές, θέματα σχετικά με την πολυπλοκότητα του φύλου και των γενεών και έτσι ανανεώνουν το ενδιαφέρον για τη συλλογική δράση και εισάγουν νέες θεωρητικές και αναλυτικές προκλήσεις για τους ερευνητές.

Το *Εργάτες του Κόσμου - Διεθνής Επιθεώρηση για τις απεργίες και τις κοινωνικές συγκρούσεις* επιδιώκει να είναι καινοτόμο. Αποσκοπεί στο να τονώσει την διεθνή έρευνα για τις εργατικές και κοινωνικές συγκρούσεις υπό ένα διεπιστημονικό, παγκόσμιο, μακροπρόθεσμα ιστορικό και μη ευρωκεντρικό πρίσμα. Προτίθεται να απομακρυνθεί από τις παραδοσιακές μορφές του μεθοδολογικού εθνικισμού και των υποθετικών μελετών, υιοθετώντας μια σαφώς κριτική και διεπιστημονική οπτική.

Ως εκ τούτου, θα δημοσιεύει εμπειρικές έρευνες και θεωρητικές συζητήσεις, που αφορούν απεργίες και κοινωνικές συγκρούσεις, με έναν καινοτόμο και αυστηρό τρόπο. Θα προωθεί επίσης το διάλογο μεταξύ επιστημόνων από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους και διαφορετικές χώρες και θα κυκλοφορεί αναλύσεις για ποικίλες κοινωνικο-πολιτισμικές πραγματικότητες, ώστε να προσφέρει στο θέμα αυτό προβολή και κεντρικότητα.

Παρεμβάσεις: Ο αντίκτυπος των Εργατικών Κινητοποιήσεων για την Κοινωνική & Πολιτιστική Ανάπτυξη

Λιντς, 13-16 Σεπτεμβρίου 2012

Η Διεθνής Διάσκεψη για την Εργασία και την Κοινωνική Ιστορία είναι ένα διεθνές δίκτυο ενώσεων, ερευνητικών ιδρυμάτων και ιστορικών της εργασίας και των κοινωνικών κινήματων. Τον Σεπτέμβριο το 48ο Συνέδριο Λιντς θα πραγματοποιηθεί στο Γιέγκερμαϊρχοφ (Jägermayrhof).

Ιστορικό και προσεγγίσεις

Όσον αφορά το κύριο ζήτημα του τρέχοντος κύκλου της Διάσκευσης, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο των εργατικών κινήματων στην κοινωνία και την κοινωνική ανάπτυξη και πρόοδο, το Συνέδριο του 2012 στοχεύει στην μελέτη του κοινωνικού κράτους όπως και των πολιτιστικών ρυθμίσεων των κοινοτήτων, με βάση περιπτωσιολογικές μελέτες. Με την ευκαιρία αυτή θα αναλυθούν τόσο η ανάπτυξη όσο και η εφαρμογή νέων ιδεών και τάσεων μέσα στα εργατικά κινήματα. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις ομοιότητες και τις

διαφορές μεταξύ του «παγκόσμιου Βορρά» και του «παγκόσμιου Νότου».

Ομιλητές/ομιλήτριες:

Στέφαν Μπέργκερ (Μπόχουμ), Ούβε Φούρμαν (Βερολίνο), Γιοργκ Ρόσλερ (Βερολίνο), Πατρίτσια Τούκας (Παρίσι), Μάρτιν Πέτικλερκ (Μόντρεαλ), Τουρά Αταμπάκι (Άμστερνταμ), Ρονάλντο Μουνκ (Δουβλίνο), Σέλτον Στρόμκβιστ (Αιόβα), Χέλμουτ Βάιχσμαν (Βιέννη), Στέφαν Μόιτρα (-Μπόχουμ), Κριστιάν Σεβαντιέρ (Χάβρη), Ντέρεκ Βέμπερ (Βιέννη), Αντρέας Ντίερς (Ανόβερο), κα.

Προκαταρκτικό Πρόγραμμα

http://www.ith.or.at/konf_e/zeitpl2012_e.htm

Προπαρασκευαστική Ομάδα

Γιούργκεν Μίτταγκ (Συντονιστής, Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινήματων, Πανεπιστημίου του Ρουρ, Μπόχουμ), Μαρσέλ φαν ντερ Λίντεν (Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας του

Άμστερνταμ), Γιούργκεν Χόφμαν (Βερολίνο), Νταβίντ Μάγερ (Τμήμα Ιστορίας, Πανεπιστήμιο της Βιέννης), Μπρούνο Γκρόππο (Κέντρο Κοινωνικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Παρίσι Ι), Μπέρτολντ Ούνφριντ (ΙΤΗ & Ινστιτούτο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο της Βιέννης), Εύα Χίμελστος (ΙΤΗ)

Για περισσότερες πληροφορίες και εγγραφές παρακαλούμε ανατρέξτε στο: http://www.ith.or.at/konf_e/48_index_e.htm

Επικοινωνία

Eva Himmelstoss
International Conference of Labour and Social History (ITH)
Altes Rathaus, Wipplinger Str. 6-8,
1010 Vienna, Austria

Ιστοσελίδα

www.ith.or.at

Ηλεκτρονική διεύθυνση

ith@doew.at

Γραφτείτε συνδρομητές στο ενημερωτικό δελτίο του transform!

Το ενημερωτικό δελτίο του *transform!* εκδίδεται κάθε μήνα και αποτελεί δωρεάν ηλεκτρονική υπηρεσία του δικτύου μας, που παραδίδεται απευθείας στο ηλεκτρονικό σας ταχυδρομείο.

Για να εγγραφείτε, στείλτε ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) στο:

[«info@poulantzas.gr»](mailto:info@poulantzas.gr) ή/και στο [«office@transform-network.net»](mailto:office@transform-network.net)

Μπορείτε να ακυρώσετε την εγγραφή σας με μηνύματα στις ίδιες ηλεκτρονικές διευθύνσεις.